

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. c) Istorie

Simulare pentru clasa a XII-a

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „[...] Primul adevărat prim-ministru al regimului democrat, Adolfo Suarez [...] a introdus un sistem pluripartid [...] a legalizat sindicatele, a reinstaurat libertatea de expresie și libertatea presei, organizând [...] primele alegeri libere din 1936 încoace. [...]

Noul Cortes [Parlament] avea autoritatea de a scrie Constituția. Documentul, care a fost în cele din urmă prezentat și aprobat prin referendum în decembrie 1978, definea Spania ca fiind un «stat social și democratic guvernat de lege» a cărui formă de guvernământ era «monarhia parlamentară» [...]. Regele a fost făcut șef al Forțelor Armate și al Statului [...]. Spania rămâne o țară în care armatei îi este acordat un rol special, deși, în mod destul de ciudat, ea nu este o mare forță [...]. Constituția a abolit pedeapsa cu moartea, a recunoscut Biserica Catolică [...] și a conferit un statut legal uniunilor și partidelor. [...] La începutul anilor '80, noua orânduire spaniolă [...] a izolat atât terorismul radical, pe de o parte, cât și conspirația militară, pe de alta, și le-a îndepărtat cu succes pe amândouă din centrul vieții publice, așa încât, în 1982, primul guvern socialist [...] a putut prelua puterea pe cale pașnică. Astfel, Spania s-a integrat în cultura europeană și în sens politic.”
(P. Johnson, *O istorie a lumii moderne*)

B. „[...] Revenirea la putere a lui [Charles] de Gaulle în mai 1958 a fost un moment de răscruce nu numai în istoria franceză, ci și în istoria europeană postbelică. [...] El a respins monarhia [...] folosind referendumuri și (din 1962) alegeri generale directe pentru un președinte investit cu puteri reale [...]. Constituția lui din 1958, adoptată cu un vot de 17,5 la 4,5 milioane (cu 15% abțineri) [...] a fost de departe cea mai clară, cea mai coerentă și mai bine echilibrată pe care o primise Franța vreodată. Inducea, după cum și intenționa, o polarizare a sistemului de partide în două blocuri uriașe, de stânga și de dreapta (deși cu o structură de patru partide) obligând alegătorii, la al doilea tur de scrutin, să facă alegeri neambigue. A revigorat executivul, permițându-i să ia decizii cu autoritate și să-și urmărească politicile cu consecvență. Cel mai important, sistemul electoral prezidențial din 1962 [...] dădea șefului statului, trecând peste partide, un mandat direct din partea întregului electorat. Ca rezultat, Franța s-a bucurat de perioada cea mai lungă de stabilitate politică din întreaga ei istorie modernă.”
(P. Johnson, *O istorie a lumii moderne*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți legea fundamentală precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la partidele politice. **2 puncte**
3. Menționați din sursa **A**, respectiv din sursa **B**, câte un spațiu istoric. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că președintele statului e ales în mod direct de către electorat. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două practici politice specifice totalitarismului din Europa, în secolul al XX-lea. **6 puncte**
7. Menționați o caracteristică a legii fundamentale adoptate în România, în ultimul deceniu al secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„Succesorul lui Bogdan, fiul său Lațcu (1369 - 1377), a intrat în legătură directă cu papalitatea care îi recunoaște titlul de duce al Moldovei [...]. Mai mult decât atât, Lațcu a obținut din partea papei Urban V un scaun episcopal, cu sediul în reședința sa, orașul Siret desprins din dioceza Haliciului și așezat în dependență directă de papalitate. [...]

Cu domnia lui Petru I (cca. 1377 - cca. 1392), Moldova face pași hotărâți în direcția afirmării internaționale și a organizării statale. Îndepărtându-se de Ungaria [...], Petru se apropie de Polonia, aderând la noua și puternica grupare de forțe constituită în răsăritul Europei odată cu crearea uniunii polono-lituaniene. În 1387, el depune omagiul regelui Vladislav Jagiello, inaugurând astfel principala direcție de politică externă a Moldovei timp de un secol. În cadrul noii legături externe pe care a stabilit-o cu regele Poloniei, domnul Moldovei i-a acordat și un împrumut de 3000 ruble, garantat de acesta prin concedarea temporară a orașului Halici și a ținutului înconjurător, act care s-a aflat la originea unui îndelungat conflict teritorial între cele două țări.

Eliberat de presiunea ungară în timpul crizei de succesiune și a luptei pentru putere prin care a trecut Regatul Ungar după moartea regelui Ludovic, Petru I creează o mitropolie ortodoxă cu sediul la Suceava, unde se mută dealminteri și reședința domnească. Deși conflictul dintre domn și Patriarhia din Constantinopol în problema dreptului de a-l numi pe titularul noului scaun mitropolitan a amânat ani în șir instalarea unui mitropolit canonic, Moldova și-a asigurat sursa proprie de legitimare a puterii, etapă însemnată a consolidării independenței țării.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți statul medieval românesc, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați, din sursa dată, doi conducători politici. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la acțiunile conducătorilor români în plan religios. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la relațiile statului român cu Polonia, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale au contribuit la întemeierea statului medieval românesc de la sud de Carpați. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern, având în vedere:

- precizarea unui proiect politic referitor la statul român modern, elaborat în secolul al XVIII-lea;
- prezentarea unui proiect politic din secolul al XIX-lea, care a contribuit la formarea statului român modern;
- menționarea a două acțiuni de politică internă desfășurate în statul român modern în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și a câte unei caracteristici a fiecăreia dintre aceste acțiuni;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția statului român în primele două decenii ale secolului al XX-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, **elaborarea argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), **respectarea succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.